

Undervisningsbeskrivelse

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Termin	Maj-juni 2024
Institution	College360, Silkeborg
Uddannelse	HHX
Fag og niveau	Historie B
Lærer(e)	Marianne From Klostergaard (MKK - College360)
Hold	HH3J

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb i faget

Forløb 1	Europa opdager verden (69,5 ns)
Forløb 2	Oplysning og Revolution (39,5 ns)
Forløb 3	Danmarkshistorien 1660-1901 (63,8 ns)
Forløb 4	Danmark i Krig (DHO-forløb) (25 ns)
Forløb 5	Nazismen & Folkedrab (31,2 ns)
Forløb 6	Ideologernes Tid (43,7 ns)
Forløb 7	Mellemløbetiden (33 ns)
Forløb 8	Fra Varm til Kold Krig (56,4 ns)
Forløb 9	Afkolonisering (22,4 ns)
Forløb 10	Den Tredje Verden (41,3 ns)
Forløb 11	Danmark efter 1945 (64,6 ns.)
	Samlet 489,6 ns

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Forløb 1	Europa opdager verden
Forløbets indhold og fokus	<p>Resumé: Omkring 1500 begyndte europæiske søfarere at opdage verden, og deres opdagelser skabte grundlaget for europæernes efterfølgende dominans i verden. Nord- og Sydamerika blev koloniseret af europæerne, og et net af skibsruter og handelsstationer blev etableret langs Afrikas og Asiens kyster. Verdensdelene blev bundet sammen af europæerne og på europæernes betingelser. I 1700-tallet var det derfor ikke et spørgsmål om, hvorvidt Europa skulle dominere globalt, men om, hvilken europæisk stat, der skulle dominere. Det blev England.</p> <p>Hvad satte denne forbløffende europæiske ekspansion i gang? Hvorfor var den så succesrig? Hvilke konsekvenser fik den for befolkningerne i Amerika og Afrika? Og hvad var det for motiver, der drev de europæiske fyrster og stater?</p>
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> - demonstrere indsigt i udviklingen i Danmarks og verdens historie inden for de seneste ca. 500 år, herunder væsentlige begivenheder og sammenhænge mellem den nationale, europæiske og globale udvikling - demonstrere indsigt i grundlæggende styreformer og politiske ideologier samt forholde sig reflekterende til demokratisering og menneskerettigheder i nationalt og globalt perspektiv - analysere konflikters opståen og håndteringen af disse samt udviklingen i internationalt samarbejde - reflektere over samspillet mellem mennesker og natur - analysere udviklingen i den globale velstand, samhandel og magtfordeling - skelne mellem forskellige typer af forklaringer på samfundsmæssige forandringer og reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende - demonstrere viden om fagets identitet og metoder - anvende historisk-kritiske tilgange til at indsamle, bearbejde og remediere forskelligartet historisk materiale og forholde sig kritisk og reflekterende til historiebrug - formulere og formidle historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og relatere disse til elevernes egen tid.
Kernestof	<ul style="list-style-type: none"> - hovedlinjer i Danmarks og verdens historie - væsentlige nationale, regionale og globale konflikter og samarbejdsrelationer - udviklingen i Europas position i verden - udviklingen af demokrati, menneskerettigheder og ligestilling i nationalt og globalt perspektiv - globalisering - kultur i nationale og globale sammenhænge - udviklingen i levevilkår, nationalt og globalt - økonomisk udvikling og dennes betydning for national og global velstand - historiebrug og formidling.

<p>Anvendt materiale.</p>	<p>Bryld, Carl Johan: <i>Verdenshistorie til hhx</i> (bekendtgørelsen 2017), Systime 2020</p> <p><u>Kapitel 2: Europa og Verden</u></p> <p>Europa og verden https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/?id=p1324</p> <p>Europa opdager verden https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/index.php?id=1369</p> <p>Søvejen til Indien https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/index.php?id=1377</p> <p>Portugals handelsimperium https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/index.php?id=1378</p> <p>Nederländerne tager over i 1600-tallet https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/index.php?id=1379</p> <p>England og Frankrig som kolonimagter i Indien https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/index.php?id=1380</p> <p>Kina og Japan https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/index.php?id=1381</p> <p>Opdagelsen af Amerika https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/index.php?id=1382</p> <p>Spanierne erobrer Syd- og Mellemamerika https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/index.php?id=1383></p> <p>Spaniens rivaler https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/index.php?id=1384</p> <p>Var indianerne mennesker? https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/index.php?id=1415</p> <p>Las Casas om behandlingen af indianerne, 1542 https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/index.php?id=1395</p> <p>Columbus finder Cuba, 1492 https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/index.php?id=1393></p> <p>Spanierne indtager Cuba https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/index.php?id=1394></p> <p>Inkariget omkring 1500 https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/index.php?id=1396</p> <p>Spaniernes vej til inkaerne https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/index.php?id=1397</p> <p>Inkaen Atahualpa tages til fange https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/index.php?id=1399</p> <p>England og Frankrig i Nordamerika https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/index.php?id=1372</p> <p>Nordamerika - den store europæiske indvandring https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/index.php?id=1385</p> <p>Den store kolonikrig 1755-1763 https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/index.php?id=1373</p> <p>The Rise of the West https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/index.php?id=1416</p> <p>En global verdensøkonomi https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/index.php?id=1218 (2,9ns)</p> <p>Den globale kapitalisme efter 1990</p>
---------------------------	---

<https://verdenstetillbix.systeme.dk/index.php?id=1272> (1,4ns)

55,3 ns

Frederiksen, Peter: Vores Verdenshistorie, Forlaget Columbus, 2021

- Den tidlige globalisering: <https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=209> (2,8s)
- Den voksende verdenshandel: <https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=245> (3,4)
- Columbus og den nye verden (4,9ns)
<https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=242#c879>
- Kilde 8: Columbus om mødet med det fremmede
<https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=242#c879>
Den nye verden (3 ns)
<https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=243#c880>
Mødet med aztekerne (2,9ns)
<https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=244>
- Kilde 9: Bartolomé de las Casas om de spanske krav til den indianske befolkning: <https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=243#c881>
- Kilde 10: Bernal Diaz del Castillo om spaniernes møde med Tenochtitlan
<https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=244#c888>
Den spanske erobring af Aztekerriget (6 ns)
- Kilde 15: Bartolomé de las Casas om indianernes karakter: <https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=208#c901>
- Kilde 16: Juan Ginés de Sepúlveda om indianernes karakter: <https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=208#c902>

(14,2 ns)

Supplerende stof

- Arabiske handelsruter og Casa da India (1:27 min.)
<https://verdenstetillbix.systeme.dk/?id=p166>
- Carreira da India (1:38)
<https://verdenstetillbix.systeme.dk/index.php?id=177#c519>
- Diverse kort over præcolumbianske samfund.
- Mayaer, inkaer og aztekere: Sådan kender du forskel
<https://historienet.dk/civilisationer/mayaer-inkaer-og-aztekere-saadan-kender-du-forskel>
- The Atlantic slave trade: What too few textbooks told you - Anthony Hazard https://www.youtube.com/watch?v=3NXC4Q_4JVg (5:38)
- The Atlantic slave trade <https://www.youtube.com/watch?v=7lcCdMr0Cek> (7:02)
- 13 Colonies: Comparing Regions New England, Middle, and Southern
<https://www.youtube.com/watch?v=PuCoSjqQK34> (11:58)
- Lecture 1: European Settlement of North America
<https://www.youtube.com/watch?v=F266vrMZZmE> (2:53)
- Lecture 3: England Establishes 13 Colonies
<https://www.youtube.com/watch?v=pRoGId-whHtw&list=PL7Lac6oDjEYE6LwuIcE7k5Kkn0LYjtxVg&index=3>

Arbejdsformer	[Klasseundervisning/projektarbejdsform/skriftligt arbejde/formulering af problemstillinger/Præsentationer. Pararbejde/Gruppearbejde/individuel arbejde.
----------------------	--

Forløb 2	Oplysning og revolution
Forløbets indhold og fokus	<p>Resumé: Den moderne verden, som vi i dag er en del af, bygger i høj grad på den udvikling, der skete i perioden 1650-1850. I dag tager vi for givet, at alle mennesker har de samme rettigheder, men ikke alle sociale grupper har ens levevilkår. Dette fik vi fik menneskerettighedserklæringen, som er en del af den franske revolution i 1789 og en form for demokrati så dagens lys i Amerika.</p> <p>I midten af 1700-tallet begyndte den industrielle revolution, der for alvor var med til at ændre verden. Nu blev produktionen mekaniseret, og mange mennesker begyndte at få arbejde på fabrikkerne inde i byerne, der derfor voksede markant. Perioden har stor betydning for den måde, vi oplever vores verden på. Men hvad gjorde det muligt på så relativt kort tid at ændre på vores helt grundlæggende strukturer i samfundet, og hvordan vi ser os selv som mennesker?</p>
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> - demonstrere indsigt i udviklingen i Danmarks og verdens historie inden for de seneste ca. 500 år, herunder væsentlige begivenheder og sammenhænge mellem den nationale, europæiske og globale udvikling - demonstrere indsigt i grundlæggende styreformer og politiske ideologier samt forholde sig reflekterende til demokratisering og menneskerettigheder i nationalt og globalt perspektiv - analysere konflikters opståen og håndteringen af disse samt udviklingen i internationalt samarbejde - reflektere over samspillet mellem mennesker og natur - analysere udviklingen i den globale velstand, samhandel og magtfordeling - skelne mellem forskellige typer af forklaringer på samfundsmæssige forandringer og reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende - demonstrere viden om fagets identitet og metoder - anvende historisk-kritiske tilgange til at indsamle, bearbejde og remediere forskelligartet historisk materiale og forholde sig kritisk og reflekterende til historiebrug - formulere og formidle historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og relatere disse til elevernes egen tid.
Kernestof	<ul style="list-style-type: none"> - hovedlinjer i Danmarks og verdens historie - væsentlige nationale, regionale og globale konflikter og samarbejdsrelationer - udviklingen i Europas position i verden - udviklingen af demokrati, menneskerettigheder og ligestilling i nationalt og globalt perspektiv

	<ul style="list-style-type: none"> - globalisering - kultur i nationale og globale sammenhænge - udviklingen i levevilkår, nationalt og globalt - økonomisk udvikling og dennes betydning for national og global velstand - historiebrug og formidling.
Anvendt materiale.	<p>Frederiksen, Peter: <i>Vores Verdenshistorie</i>, Forlaget Columbus, 2021</p> <p>Kapitel 10: Oplysningstiden: Revolutionernes kraft https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=199 (0,5s) Indledning https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=211 (0,3s) Enevældens Frankrig https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=212 (7,5s) Statsdannelse: https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=c932 (1s) Magt: https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=c942 (1s) KILDE 19: GUD SKABER KONGER https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=212&loopRedirect=1 KILDE 20: BEKENDTGØRELSE OM AFSKAFFELSEN AF RELIGIONSFRIHEDEN https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/index.php?id=212#c932 KILDE 21: KONGENS BREVSPIONER https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/index.php?id=212#c932 KILDE 22: LOUIS DE ROUROYS OM KONGENS MORGENKUR https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/index.php?id=212#c932 10ms Den industrielle revolution i England https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=213 (4,8s) Industrialiseringens konsekvenser og virkninger https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=246 (4,4s) KILDE 23: FABRIKSREGLER FRA WHITTAKER & SONS, WATERFOOF MILLS, 1851 https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=c954 KILDE 24: BØRNEARBEJDE https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=c956 9,6ns Den amerikanske revolution https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=214 (8,6s) KILDE 25: BREV FRA BOSTON KORRESPONDANCEKOMITÉ https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=c963 KILDE 26: KONGENS BEKENDTGØRELSE OM AT UNDERTRYKKE OP- RØR https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=c965 KILDE 27: UAFHÆNGIGHEDSERKLÆRINGEN https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=c966 KILDE 28: ABIGAIL ADAMS' BREV OM KVINDERNES RET https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=c969 KILDE 29: OM LOVENES ÅND</p>

	<p>https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=c973 (8,6ns)</p> <p>Den franske revolution</p> <p>https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=215 (5,4s)</p> <p>Kvinderne og den franske revolution</p> <p>https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=247 (3,5s)</p> <p>Efter revolutionen</p> <p>https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=248 (2,4s)</p> <p>KILDE 30: UDDRAG AF MÆNNESKERETTIGHEDSERKLÆRINGEN</p> <p>https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=c980</p> <p>Overblik</p> <p>https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=216</p> <p>Kilde 31: Vi bønfalder Deres Majestæt https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=247#c986</p> <p>Kilde 33: Rousseau om kvinden</p> <p>https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=247#c989</p> <p>Kilde 34: Mary Wollstonecraft om kvinders rettigheder https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=247#c991 (11,3 ns)</p> <p>Supplerende stof:</p> <p>Louis XIV, an Absolute Monarch https://www.youtube.com/watch?v=W5Njld6R6d0</p> <p>Historien om Danmark: Enevælde og oplysningstid SÆSON 1 EPISODE 7 59M DR1 7. september 2017 https://www.dr.dk/drtv/episode/historien-om-danmark-stenalder-145564</p> <p>Miniforedrag - Den Franske Revolution og Danmark https://www.youtube.com/watch?v=9QBdoM5p6yE 3min.</p>
Arbejdsformer	[Klasseundervisning/projektarbejdsform/skriftligt arbejde/formulering af problemstillinger/Præsentationer. Pararbejde/Gruppearbejde/individuel arbejde.

Forløb 3	Danmarkshistorie 1660-1901
Forløbets indhold og fokus	<p>Resumé:</p> <p>I 1660 fik kongen enevældig magt, og i 1848 gik Danmark fra enevælde til demokrati. Perioden er afgjort af de overordnede politiske strukturer i landet igennem næsten to hundrede år.</p> <p>Forholdet mellem stat og individ er centralt, og hermed også statsmagtens udvikling. Dette betyder, at de politiske rammer vægtes og herefter den socioøkonomiske udvikling, altså hvordan befolkningen levede, hvad de producerede, og hvad de tænkte. Men hvad er så egentlig årsag og virkning i forbindelse med et lands udvikling?</p>
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> - demonstrere indsigt i udviklingen i Danmarks og verdens historie inden for de seneste ca. 500 år, herunder væsentlige begivenheder og sammenhænge mellem den nationale, europæiske og globale udvikling

	<ul style="list-style-type: none"> - demonstrere indsigt i grundlæggende styreformer og politiske ideologier samt forholde sig reflekterende til demokratisering og menneskerettigheder i nationalt og globalt perspektiv - analysere konflikters opståen og håndteringen af disse samt udviklingen i internationalt samarbejde - reflektere over samspillet mellem mennesker og natur - analysere udviklingen i den globale velstand, samhandel og magtfordeling - skelne mellem forskellige typer af forklaringer på samfundsmæssige forandringer og reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende - demonstrere viden om fagets identitet og metoder - anvende historisk-kritiske tilgange til at indsamle, bearbejde og remediere forskelligartet historisk materiale og forholde sig kritisk og reflekterende til historiebrug - formulere og formidle historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og relatere disse til elevernes egen tid.
Kernestof	<ul style="list-style-type: none"> - hovedlinjer i Danmarks og verdens historie - væsentlige nationale, regionale og globale konflikter og samarbejdsrelationer - udviklingen i Europas position i verden - udviklingen af demokrati, menneskerettigheder og ligestilling i nationalt og globalt perspektiv - globalisering - kultur i nationale og globale sammenhænge - udviklingen i levevilkår, nationalt og globalt - økonomisk udvikling og dennes betydning for national og global velstand - historiebrug og formidling.
Anvendt materiale.	<p>Brøndal, Jørn: Dansk udvandring til USA, 1820-1930, 2020 https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/dansk-udvandring-til-usa-1820-1930 (4 ns)</p> <p>DR.DK <i>Da danskerne udvandrede</i> https://www.dr.dk/nyheder/webfeature/udvandrerne (2 ns)</p> <p>Frederiksen, Peter: <i>Vores Verdens Historie</i>, Systime 2021 Kapitel 5: Slavehandel og revolution [1660-1849] https://voresdanmarkshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=134 Indledning https://voresdanmarkshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=159 (2,4) Den enevældige stat https://voresdanmarkshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=158 (4,4) Militær opbygning og handel https://voresdanmarkshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=189 (1,4) Handelskompagnier og slavehandel https://voresdanmarkshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=157 (2,0) Guldkysten https://voresdanmarkshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=194 (4,0)</p>

	<p>Slavehandelens ophør https://voresdanmarkshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=190 (4,3)</p> <p>Landboreformerne https://voresdanmarkshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=155 (4,5)</p> <p>Reformerne og deres indflydelse https://voresdanmarkshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=181 (4,0)</p> <p>Epidemier og vaccination https://voresdanmarkshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=180 (3,8)</p> <p>Vejen mod demokrati https://voresdanmarkshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=156 (3,2)</p> <p>Enevælden afskaffes https://voresdanmarkshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=195 (3,9)</p> <p>Industrialisering https://voresdanmarkshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=161 (3,5s)</p> <p>København https://voresdanmarkshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=210 (2,6)</p> <p>Inkl. Kilde 45 + Kilde 46</p> <p>Industrien og naturvidenskaben https://voresdanmarkshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=211 (3,1)</p> <p>Inkl. Kilde 47+48</p> <p>Andels- og højskolebevægelsen https://voresdanmarkshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=212 (4,3)</p> <p>Inkl. Kilde 49</p> <p>Slaget på fælleden https://voresdanmarkshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=160 (4,4)</p> <p>Inkl. Kilde 50+ Kilde 51 + Kilde 52</p> <p>Rigsarkivet: Uddrag af brev fra Sine til en søster i Danmark, 1894 (2 ns)</p> <p>Supplerende stof</p> <p>Rejsen til Amerika Del 2: Jagten på Lykken https://www.rejsentilamerika.dk/tv-serien (28 min)</p> <p style="text-align: right;">(63,8 ns)</p>
Arbejdsfor- mer	<p>[Klasseundervisning/projektarbejdsform/skriftligt arbejde/formulering af problemstillinger/Præsentationer. Pararbejde/Gruppearbejde/individuel arbejde.</p>

Forløb 4	Danmark i Krig (DHO-forløb)
Forløbets indhold og fokus	<p>Resumé: Forløbet har historiefagligt fokuseret på den udvikling Danmark militært, udenrigspolitisk og sikkerhedspolitisk gennemgået fra den 1. slesvigske krig til starten af det 21. århundrede. Der arbejdes på 4 væsentlige nedslag og der er blevet fokuseret på årsager og konsekvenser. Danskfagligt har forløbet fokuseret på, hvordan temaet krig på forskellig vis og under indflydelse af sin samtid er blevet i skildret og tematiseret i mangfoldige genrer, herunder både litteratur, maleri og på film.</p> <p>Et tværfagligt undervisningsforløb under titlen "Danmark i krig", som omhandler perioden 1848- 2015 fordelt på 4 udvalgte underemner og dertilhørende udvalgte tekster af forskellig karakter.</p> <p>De fire underemner er:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nationalisme og De slesvigske krige 1848-1864 • Den tyske besættelse af Danmark 1940-1945 • Krigene i Afghanistan og Irak i 00'erne • Danmark i en fremtidig verdensorden
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> - demonstrere indsigt i udviklingen i Danmarks og verdens historie inden for de seneste ca. 500 år, herunder væsentlige begivenheder og sammenhænge mellem den nationale, europæiske og globale udvikling - demonstrere indsigt i grundlæggende styreformers og politiske ideologiers samt forholde sig reflekterende til demokratisering og menneskerettigheder i nationalt og globalt perspektiv - analysere konflikters opståen og håndteringen af disse samt udviklingen i internationalt samarbejde - reflektere over samspillet mellem mennesker og natur - analysere udviklingen i den globale velstand, samhandel og magtfordeling - skelne mellem forskellige typer af forklaringer på samfundsmæssige forandringer og reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende - demonstrere viden om fagets identitet og metoder - anvende historisk-kritiske tilgange til at indsamle, bearbejde og remediere forskelligartet historisk materiale og forholde sig kritisk og reflekterende til historiebrug - formulere og formidle historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og relatere disse til elevernes egen tid.
Kernestof	<ul style="list-style-type: none"> - hovedlinjer i Danmarks og verdens historie - væsentlige nationale, regionale og globale konflikter og samarbejdsrelationer - udviklingen i Europas position i verden - udviklingen af demokrati, menneskerettigheder og ligestilling i nationalt og globalt perspektiv - globalisering

	<ul style="list-style-type: none"> - kultur i nationale og globale sammenhænge - udviklingen i levevilkår, nationalt og globalt - økonomisk udvikling og dennes betydning for national og global velstand - historiebrug og formidling.
Anvendt materiale.	<p><u>De slesvigske krige:</u> Nationalisme af cand.scient. Jesper Samson, maj 2018: https://faktalink.dk/nationalisme Frederiksen, Peter: Grundbog til Danmarkshistorien, Systime 2006 s. 133-138 ”Danmark er kommet ud af skyggen fra 1864,” Berlingske d. 17. april 2014 Klip- fra Aftensshowet: Nederlaget har præget dansk identitet: 12:49 http://www.dr.dk/skole/mediaitem/urn:dr:mu:program-card:5429670da11f9d188cf0b38b</p> <p><u>Besættelsen:</u> Søndberg, Olaf: Danmark i krig, Systime s. 85-94 Klip fra ”Historien om Danmark” afsnit 9: 9. april 1940 ca. 44.40 minut inde i udsendelsen. DR 2017</p> <p><u>Dansk krigsindsats i 00’erne:</u> Søndberg, Olaf: Danmark i krig, Systime s. 147-154 Schmidt, Jacob Linnet: Danmark gik i krig i Afghanistan i solidaritet med USA. JP 30/82021: https://www.diis.dk/publikationer/danmark-gik-krig-afghanistan-solidaritet-usa Video-foredrag af Bo Lidegaard: Danmark i krig 1991-2011: https://www.facebook.com/AarhusUniversitetsforlag/videos/2059968934019583/</p> <p><u>Danmark i en ny verdensorden:</u> Olsen & Søndberg: Grundbog til historie. Fra Kold krig til globalisering s. 297-302 Gravesen, Ritt og Ott, Margen: FILM SKAL SES I HISTORIE, kapitlet Civilisation s. 148-157 Primært stof / Kilder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lehmann, Orla: Ånden fra 48", brev fra 30. april 1848 • Monrad, D.G.: Beretning om 1864, 1880 • David Monies "Troppernes hjemkomst 1849" 1850 (Maleri) • Bang, Herman: ”Tine” (uddrag af roman) • Buhl, Vilhelm: Anti-sabotagetale 2. sept.1942 • Kilder til synet på stikkerlikvideringer efter krigen: Hartvig Frisch beskylder Frihedsrådet for mord & Holger Danske protesterer • ”Hvidsten Gruppen” 2012. Instruktion: Anne-Grethe Bjarup Riis (spillefilm) • Rasmussen, Anders Fogh: tale om samarbejdspolitikken, 29. august 2003 (tale) • Dansk Folketingsbeslutning, bemærkninger, 14. 12. 2001 (uddrag) • Gejl, Trisse: Man kan jo aldrig vide, 2004 (kortprosa) • Brostrup, Jacob: Fremtidens Danmark 1945. Vestintegration (2018) (maleri)

	<ul style="list-style-type: none"> • Fukuyama, Francis: Historiens afslutning og det sidste menneske – uddrag 1992 i Bülow, Morten Winter: Globalisering, 2009, s. 37 • Huntington, Samuel: Civilisationernes sammenstød, uddrag 1994 i Bryld & Haue: Kilder til den nye verden, 1997, s. 223
Arbejdsformer	<p>[Klasseundervisning/projektarbejdsform/skriftligt arbejde/formulering af problemstillinger/Præsentationer.</p> <p>Pararbejde/Gruppearbejde/individuel arbejde.</p>

Forløb 5	Nazismen & Folkedrab
Forløbets indhold og fokus	<p>Resumé: Holocaust fortæller den barske og modbydelige historie om nazisternes folkemord på jøderne – ca. 6 mio. jøder blev myrdet. Det er begivenheder, det den dag i dag stadig er svært at fatte ondskaben af. Holocaust sætter fokus på nazismens raceideologi og racelove, det tyske nazistpartis udvikling, SS, ghettoer og deportationer, koncentrationslejre og dødslejre. Centrale problemstillinger: Hvad indebar nazismen? Hvad betyder Holocaust? Hvornår er man gerningsmand? Hvem kendte til Holocaust? Hvad er Holocaustbenægtelse?</p>
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> - demonstrere indsigt i udviklingen i Danmarks og verdens historie inden for de seneste ca. 500 år, herunder væsentlige begivenheder og sammenhænge mellem den nationale, europæiske og globale udvikling - demonstrere indsigt i grundlæggende styreformer og politiske ideologier samt forholde sig reflekterende til demokratisering og menneskerettigheder i nationalt og globalt perspektiv - analysere konflikters opståen og håndteringen af disse samt udviklingen i internationalt samarbejde - skelne mellem forskellige typer af forklaringer på samfundsmæssige forandringer og reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende - demonstrere viden om fagets identitet og metoder - anvende historisk-kritiske tilgange til at indsamle, bearbejde og remediere forskelligartet historisk materiale og forholde sig kritisk og reflekterende til historiebrug - formulere og formidle historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og relatere disse til elevernes egen tid.
Kernestof	<ul style="list-style-type: none"> - hovedlinjer i Danmarks og verdens historie - væsentlige nationale, regionale og globale konflikter og samarbejdsrelationer - udviklingen af demokrati, menneskerettigheder og ligestilling i nationalt og globalt perspektiv - historiebrug og formidling.
Anvendt materiale.	<p><u>Ahle, Allan et al. <i>Historieportalen</i>, Gyldendal, 2023</u> Kapitel 1: Optakten: Europa i Krise (0,3s)</p>

<https://historieportalen.systeme.dk/?id=1517>

Versaillesfreden og børskrakket i 1929 (0,5s)

<https://historieportalen.systeme.dk/?id=1518>

Adolf Hitler og nazistpartiet (1,3s)

<https://historieportalen.systeme.dk/?id=1519>

Hitler bliver Rigskansler 1933 (0,6s)

<https://historieportalen.systeme.dk/?id=1520>

Kapitel 2 Nazisme, racisme og antisemitisme

<https://historieportalen.systeme.dk/?id=1522> (0,4s)

Racisme og socialdarwinisme

<https://historieportalen.systeme.dk/?id=1523> (1,2s)

Nazismen og antisemitismen

<https://historieportalen.systeme.dk/?id=1524> (0,7s)

Antisemitismen og Holocaust

<https://historieportalen.systeme.dk/?id=1525> (0,2s)

En tysk skolepiges syn på jøderne <https://historieportalen.systeme.dk/?id=1566#c4553>

Kapitel 3 Jødelovene: Diskrimination og tvangsudvandring (0,1s)

<https://historieportalen.systeme.dk/?id=1527z>

De første indgreb mod jøderne (1,5s)

<https://historieportalen.systeme.dk/?id=1528>

Nürnberg-lovene 1935 (0,7s)

<https://historieportalen.systeme.dk/?id=1529>

Krystalnatten 1938 (1,7s)

<https://historieportalen.systeme.dk/?id=1530>

Nürnberg racelovene, september 1935 <https://historieportalen.systeme.dk/?id=1566#c4554>

Kapitel 4 Isolation: Ghettoer og koncentrationslejre (1s)

<https://historieportalen.systeme.dk/?id=1532>

Einsatzkommandoer og ghettoer (1,2s)

<https://historieportalen.systeme.dk/?id=1533>

Jøderne isoleres (0,4s)

<https://historieportalen.systeme.dk/?id=1534>

Kapitel 5 I ly af krigen: Masseudryddelse (0,4)

<https://historieportalen.systeme.dk/?id=1536>

Masselikvideringer og den første udryddelseslejre (1,6s)

<https://historieportalen.systeme.dk/?id=1537>

Det industrialiserede massedrab (1,2)

<https://historieportalen.systeme.dk/?id=1538>

Wannsee-konferencen januar, 1942 (0,4s)

<https://historieportalen.systeme.dk/?id=1539>

Krigslykken vender (0,9s)

<https://historieportalen.systeme.dk/?id=1540>

Kapitel 6 Gerningsmænd og tilskuere: Besatte og allierede lande (0,6)

<https://historieportalen.systeme.dk/?id=1542>

Hvem var gerningsmændene? (2,2)

<https://historieportalen.systeme.dk/?id=1543>

Tilskuernes og de allieredes ansvar (0,8)

<https://historieportalen.systeme.dk/?id=1544>

Jødernes situation efter krigen (0,4)

<https://historieportalen.systeme.dk/?id=1545>

Kapitel 7 Den danske undtagelse: Redningen i oktober 1943 (0,5s)

<https://historieportalen.systeme.dk/?id=1547>

Danmark som særtilfælde i det besatte Europa (0,6s)

<https://historieportalen.systeme.dk/?id=1548>

'Danmark havde ikke noget jødeproblem' (0,6s)

<https://historieportalen.systeme.dk/?id=1549>

Efter regeringen var trådt tilbage 29. august, 1943 (0,5s)

	<p>https://historieportalen.systime.dk/?id=1550 Hvorfor lykkedes det at redde næsten alle danske jøder? (1,1s) https://historieportalen.systime.dk/?id=1551 Kapitel 8 Ofre og overlevende Synet på de overlevende fra Holocaust (0,4s) https://historieportalen.systime.dk/?id=1555 De psykiske konsekvenser for de overlevende (0,9s) https://historieportalen.systime.dk/?id=1556 Kapitel 9 Historiebrug: Fra FN til Hollywood Nürnbergprocessen og forbrydelser mod menneskeheden (0,5s) https://historieportalen.systime.dk/?id=1560 Adolf Eichmann på anklagebænken 1961 ændrer billedet (0,8s) https://historieportalen.systime.dk/?id=1562 (26,2 ns)</p> <p>Folkedrab.dk</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hvad er folkedrab? https://folkedrab.dk/hvad-er-folkedrab/hvad-er-folkedrab - Eksempler på folkedrab: https://folkedrab.dk/eksempler-paa-folkedrab (5 ns) <p>Supplerende stof</p> <p>Folkedrab.dk</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fokus på Auschwitz <ul style="list-style-type: none"> - Kapitel 8 - Ankomsten https://folkedrab.dk/temaer/fokus-paa-auschwitz/film-jeg-hedder-arlette-jeg-overlevede-auschwitz/kapitel-8-ankomsten (4:53 min) - 9 - Livet i Auschwitz https://folkedrab.dk/temaer/fokus-paa-auschwitz/film-jeg-hedder-arlette-jeg-overlevede-auschwitz/kapitel-9-livet (6 min.) <p>Fuglene over Sundet, 2016. (1:26 min.) Drama: I 1943 må den lille jødiske familie bestående af jazzmusikeren Arne, hans kone Miriam og 6-årige søn flygte fra deres hjem i København. Sammen med omkring 80 andre jøder kommer de til Gilleleje, hvor lokale fiskere mod betaling fragter flygtningene til Sverige.</p>
Arbejdsformer	<p>[Klasseundervisning/projektarbejdsform/skriftligt arbejde/formulering af problemstillinger/Præsentationer.</p> <p>Pararbejde/Gruppearbejde/individuel arbejde.</p>

Forløb 6	Ideologernes tid
Forløbets indhold og fokus	Resumé: I kølvandet på 1700-tallets store revolutioner fulgte nye tænkemåder og løsningsforslag til, hvordan samfundene skulle indrettes politisk og økonomisk. De

	tre hovedideologier, liberalismen, konservatismen og socialismen, opstod som produkt af denne udvikling og blev gennem det 20. århundrede de ideologiske hovedretninger inden for den økonomiske og politiske samfundsdebat.
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> - demonstrere indsigt i udviklingen i Danmarks og verdens historie inden for de seneste ca. 500 år, herunder væsentlige begivenheder og sammenhænge mellem den nationale, europæiske og globale udvikling - demonstrere indsigt i grundlæggende styreformer og politiske ideologier samt forholde sig reflekterende til demokratisering og menneskerettigheder i nationalt og globalt perspektiv - analysere konflikters opståen og håndteringen af disse samt udviklingen i internationalt samarbejde - skelne mellem forskellige typer af forklaringer på samfundsmæssige forandringer og reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende - demonstrere viden om fagets identitet og metoder - anvende historisk-kritiske tilgange til at indsamle, bearbejde og remediere forskelligartet historisk materiale og forholde sig kritisk og reflekterende til historiebrug - formulere og formidle historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og relatere disse til elevernes egen tid.
Kernestof	<p>-hovedlinjer i Danmarks og verdens historie</p> <p>-væsentlige nationale, regionale og globale konflikter og samarbejdsrelationer</p> <p>-udviklingen i Europas position i verden</p> <p>-udviklingen af demokrati, menneskerettigheder og ligestilling i nationalt og globalt perspektiv</p> <p>-kultur i nationale og globale sammenhænge</p> <p>-udviklingen i levevilkår, nationalt og globalt</p> <p>-økonomisk udvikling og dennes betydning for national og global velstand</p>
Anvendt materiale.	<p>10 undervisningstimer (á 60 minutter)</p> <p>43,3 ns</p> <p>Frederiksen, Peter: <i>Ideologiernes kamp - kampen om det gode samfund, Systemtime 2021</i></p> <p>1. Ideologiernes tidsalder https://ideologi.systemtime.dk/?id=123 (0,9s)</p> <p>Den industrielle revolution i England https://ideologi.systemtime.dk/?id=138 (1,0s)</p> <p>Den amerikanske revolution https://ideologi.systemtime.dk/?id=139 (1,3s)</p> <p>Den franske revolution https://ideologi.systemtime.dk/?id=140 (0,7s)</p> <p>Ideologiernes opståen https://ideologi.systemtime.dk/?id=141 (0,9s)</p> <p>Frederiksen, Peter: <i>Vores Verdens Historie, Systemtime 2021</i></p> <p>Kapitel 11: Ideologiernes tid: Kampen om det gode samfund https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=200 (0,4s)</p> <p>Indledning https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=217 (0,7s)</p> <p>Ideologier i en historisk sammenhæng https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=218 (2,1s)</p> <p>Liberalismen https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=249 (4,1s)</p> <p>Socialismen https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=250 (5,3s)</p>

	<p>Socilliberalismen https://voresverdenhistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=251 (1,6s)</p> <p>Konservatismen https://voresverdenhistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=252 (1,6s)</p> <p>Overblik https://voresverdenhistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=219 (0,9s)</p> <p>https://voresverdenhistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=249 (4,1s)</p> <p>KILDE 35: ADAM SMITH OM MARKEDSØKONOMI https://voresverdenhistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=c1007</p> <p>KILDE 36: ADAM SMITH OM STATENS OPGAVER https://voresverdenhistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=c1009</p> <p>FOKUSPUNKT https://voresverdenhistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=c1011</p>
Arbejdsfor- mer	Pararbejde/Gruppearbejde/individuelte arbejder/formuleringer af problemstillinger/Præsentationer

Forløb 7	Mellemlkrigstiden
Forløbets indhold og fokus	<p>Resumé:</p> <p>Krisen i 1930'erne banede vejen for højrenationalisme i form af fascismen og nazismen. Hvad var årsagerne til fascismens og nazismens fremvækst, og hvad karakteriserer disse nært beslægtede politiske ideologier? Og hvem havde ansvaret for de uhyrligheder, som nazismen gjorde sig skyldig i?</p> <p>USA og nogle få europæiske lande reddede sig igennem krisen i trediveerne med deres demokratiske system i behold. Blandt dem var Danmark. Hvad er forklaringen på, at hverken kommunisme eller højrenationalistisk fascisme slog igennem her? Hvorfor forblev befolkningen loyal over for demokratiet trods de økonomiske trængsler?</p>
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> –demonstrere indsigt i udviklingen i Danmarks og verdens historie inden for de seneste ca. 500 år, herunder væsentlige begivenheder og sammenhænge mellem den nationale, europæiske og globale udvikling –demonstrere indsigt i grundlæggende styreformers og politiske ideologiers samt forholde sig reflekterende til demokratisering og menneskerettigheder i nationalt og globalt perspektiv –analysere konflikters opståen og håndteringen af disse samt udviklingen i internationalt samarbejde –reflektere over samspillet mellem mennesker og natur –analysere udviklingen i den globale velstand, samhandel og magtfordeling –skelne mellem forskellige typer af forklaringer på samfundsmæssige forandringer og reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende –demonstrere viden om fagets identitet og metoder –anvende historisk-kritiske tilgange til at indsamle, bearbejde og remediere forskelligartet historisk materiale og forholde sig kritisk og reflekterende til historiebrug –formulere og formidle historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og relatere disse til elevernes egen tid.
Kernestof	-hovedlinjer i Danmarks og verdens historie

	<ul style="list-style-type: none"> -væsentlige nationale, regionale og globale konflikter og samarbejdsrelationer -udviklingen i Europas position i verden -udviklingen af demokrati, menneskerettigheder og ligestilling i nationalt og globalt perspektiv -globalisering -kultur i nationale og globale sammenhænge -udviklingen i levevilkår, nationalt og globalt -økonomisk udvikling og dennes betydning for national og global velstand -historiebrug og formidling.
Anvendt materiale.	<p>33 ns 9 lektioner</p> <p>Bryld, Carl: <i>Verdenshistorie til HHX</i>, Systime, 2023</p> <ul style="list-style-type: none"> - Krisen i trediveerne (0,6s) https://verdenshistorietilhxx.systime.dk/?id=304 - Økonomisk krise efter Første Verdenskrig (0,7s) https://verdenshistorietilhxx.systime.dk/?id=582 - Fire økonomiske faser 1918-1939 (0,7s) https://verdenshistorietilhxx.systime.dk/?id=594 - Erstatningsproblemet (0,6s) https://verdenshistorietilhxx.systime.dk/?id=595 - Verdenskrisen 1929 (0,7s) https://verdenshistorietilhxx.systime.dk/?id=596 - Politisk polarisering (0,6s) https://verdenshistorietilhxx.systime.dk/?id=597 - Vejen mod fascismen - Italien (0,9s) https://verdenshistorietilhxx.systime.dk/?id=583 - Mussolini og fascistpartiet (0,9s) https://verdenshistorietilhxx.systime.dk/?id=598 - Symboler og ideer (2,3s) https://verdenshistorietilhxx.systime.dk/?id=584 - Tyskland: Weimarrepublikkens svaghed (0,9s) https://verdenshistorietilhxx.systime.dk/?id=585 - Inflationen 1923 (1,6s) https://verdenshistorietilhxx.systime.dk/?id=600 - Verdenskrisen 1929 rammer Tyskland (0,7s) https://verdenshistorietilhxx.systime.dk/?id=601 - Hitler og nazistpartiet (1,6s) https://verdenshistorietilhxx.systime.dk/?id=602 - Hitler danner regering 1933 (0,8s) https://verdenshistorietilhxx.systime.dk/?id=603 - Nazismens ideologi og tilhængerskare (0,8s) https://verdenshistorietilhxx.systime.dk/?id=605 - Antisemitismen (0,8s) https://verdenshistorietilhxx.systime.dk/?id=606 - Vejen mod holocaust (0,8s) https://verdenshistorietilhxx.systime.dk/?id=589 - "Endlösung" (1,4s) https://verdenshistorietilhxx.systime.dk/?id=608

	<ul style="list-style-type: none"> - USA: Det store chok i 1929 (1,7s) https://verdenhistorietilhx.systime.dk/?id=590 - New Deal (1,6s) https://verdenhistorietilhx.systime.dk/?id=591 - Den danske model (1,1s) https://verdenhistorietilhx.systime.dk/?id=592 - Kanslergadeforliget 1933 (1,2s) https://verdenhistorietilhx.systime.dk/?id=612 <p>Frederiksen, Peter: <i>Vores Verdenhistorie, Nyeste tid</i>, Columbus, 2022</p> <p>- Propagandaplakat: Gør riget rent, 1928 (0,1) Gør riget rent! Stem på De Tyske Demokrater! Valgplakat fra 1928. Øverst til højre ses Østpreussen, som var blevet delvist afskåret fra resten af riget efter første verdenskrig. Foto: PHAS/Getty Images.https://voresverdenhistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=341</p> <p>-Medlemmer af nazistpartiet (0,1) Lammers: Fascination og forbrydelse, s. 54, 87-88 https://voresverdenhistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=342</p> <p>Supplerende stof</p> <p>Frederiksen, Peter: <i>Ideologernes Kamp</i>, Systime, 2023 Tekst 2 – Falangens 26 punkter https://ideologi.systime.dk/?id=314#c883 Tekst 3 – Francos erklæring, 18. juli 1936 https://ideologi.systime.dk/?id=314#c431</p> <p>Nygaard, Bertel: <i>Verdenskrigsepoken, 1914-1945</i>, Danmarkshistorien.dk, 2020 https://danmarkshistorien.dk/perioder/verdenskrigsepoken-1914-1945</p> <p><i>Den italienske fascisme</i> DR2 19-09-2008 (51 min.)</p> <p>The Truth about Franco: The Rise to Power History Documentary https://www.youtube.com/watch?v=LjZzTS_sWRg (53 min.)</p>
Arbejdsformer	Pararbejde/Gruppearbejde/individuelte arbejde/formuleringer af problemstillinger/Præsentationer

Forløb 8	Fra Varm til Kold Krig
Forløbets indhold og fokus	<p>Resumé: Anden verdenskrig ses som første akt i ”ideologernes krig”. Anden akt udspiller sig efter krigens afslutning i 1945 under betegnelsen den kolde krig, der var en diplomatisk – og nogle steder blodig – kamp mellem to politiske og økonomiske systemer. Under den kolde krig levede millioner af mennesker i den vestlige verden med fryg-</p>

	<p>ten for atomkrig og sovjetisk invasion. I øst levede millioner af mennesker i diktaturer, der holdt deres befolkninger i et jerngreb, og hvor der ikke fandtes økonomisk eller politisk frihed. Aldrig tidligere i historien havde verden oplevet en så markant opdeling mellem to modstridende ideologier, på den ene side kommunismen og på den anden side liberalismen. Nok var konflikten i 1930'erne også præget af en opdeling af samfund i forskellige, modstridende ideologier, men under den kolde krig var skellet mellem de to hovedideologier mere skarpt, og fronterne var tydeligere trukket op på hver sin side af ”jernetæppet”, som den tidligere engelske premierminister Winston Churchill kaldte den ideologiske grænse, som skar sig ned gennem Europa.</p>
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> –demonstrere indsigt i udviklingen i Danmarks og verdens historie inden for de seneste ca. 500 år, herunder væsentlige begivenheder og sammenhænge mellem den nationale, europæiske og globale udvikling –demonstrere indsigt i grundlæggende styreformer og politiske ideologier samt forholde sig reflekterende til demokratisering og menneskerettigheder i nationalt og globalt perspektiv –analysere konflikters opståen og håndteringen af disse samt udviklingen i internationalt samarbejde –reflektere over samspillet mellem mennesker og natur –analysere udviklingen i den globale velstand, samhandel og magtfordeling –skelne mellem forskellige typer af forklaringer på samfundsmæssige forandringer og reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende –demonstrere viden om fagets identitet og metoder –anvende historisk-kritiske tilgange til at indsamle, bearbejde og remediere forskelligartet historisk materiale og forholde sig kritisk og reflekterende til historiebrug –formulere og formidle historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og relatere disse til elevernes egen tid.
Kernestof	<ul style="list-style-type: none"> -hovedlinjer i Danmarks og verdens historie –væsentlige nationale, regionale og globale konflikter og samarbejdsrelationer –udviklingen i Europas position i verden –udviklingen af demokrati, menneskerettigheder og ligestilling i nationalt og globalt perspektiv –globalisering –kultur i nationale og globale sammenhænge –udviklingen i levevilkår, nationalt og globalt –økonomisk udvikling og dennes betydning for national og global velstand –historiebrug og formidling.
Anvendt materiale.	<p>20 undervisningstimer (å 60 minutter) 56,4 ns.</p> <p>Adriansen, Inge et al. <i>Fra Oplysningstid til europæisk integration</i>, Gyldendal, 2021.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ideologiernes epoke (0,9s) https://fraoplysningstidtileuropaiskintegration.ibog.gyldendal.dk/?id=231 - Det liberale demokratis forudsætninger (0,3) https://fraoplysningstidtileuropaiskintegration.ibog.gyldendal.dk/?id=232 - Første Verdenskrig (1,3s) https://fraoplysningstidtileuropaiskintegration.ibog.gyldendal.dk/?id=233

- Lenin contra Wilson (1,1s) <https://fraoplysningstidtileuropaeiskintegration.ibog.gyldendal.dk/?id=234>
- Versailles-freden og det nye Europa (1,6s) <https://fraoplysningstidtileuropaeiskintegration.ibog.gyldendal.dk/?id=235>

Bryld, Carl Johan: Verdenshistorie til hhx (bekendtgørelsen 2017), Systime 2022

- Uddrag af fredstraktaten med Tyskland 28. juni 1919 <https://verdenshistorietil-hhx.systime.dk/?id=406> (1ns)

Frederiksen, Peter: Ideologernes kamp – kampen om det gode samfund, Systime, 2022

- Churchill om jerntæppet gennem Europa, tale i Fulton, USA 6. marts 1946. <https://ideologi.systime.dk/?id=222#c489>
- Tale af den amerikanske præsident Kennedy i Berlin, 26. juni 1963 <https://ideologi.systime.dk/?id=225#c497>

Frederiksen, Peter: Vores verdenshistorie - Nye tid, Gyldendal, 2022

- Ideologernes krig: *Fra varm til kold krig* (1945-1991)
- **Indledning**
- <https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=304> (1,7s)
- **Japans invasion af Kina - starten på Anden Verdenskrig?** <https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=303> (2,6s)
Inkl. Den japanske krigsmaskine, Japansk invasion af Kina, Nanjing-massakren og Japans kontrol med Sydøstasien.
- **Starten på Anden Verdenskrig i Europa og USA's indtræden** <https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=346> (6,6s)
Inkl. Udviklingen i Europa, Den engelske appeasement-politik, Tysk Blitz-Krieg 1939-1941, Angrebet på Sovjetunionen, Den anden front og Interesseområder.
- **Holocaust** <https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=347> (4,8s)
Inkl. Holocausts aktører, Tilskuere til holocaust, Folkedrab.
- **Anden Verdenskrigs afslutning** <https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=348> (4,3s)
Inkl. Afslutningen, Magt og monumenter, Krigens tab, De Forenede Nationer – FN.
- **Forhandling af freden** <https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=349> (4,3 s)
Inkl. De tre store, Jalta-konferencen, Potsdam-konferencen og Folkedemokratier.
- **Jerntæppet i Europa** <https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=302> (3,6s)
Inkl. Jerntæppet i Europa, Tysklands opdeling og England på tilbagetog som stormagt.
- **Ny amerikansk udenrigspolitik** <https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=301> (3,5s)
Inkl. Inddæmningspolitikken, Sovjetisk modstand og Årsagerne til den kolde krig.
- **Kold krig i Asien** <https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=300> (4,5s)

- Inkl. Atombomber over Hiroshima og Nagasaki, Amerikanisering af Japan, Koreakrigen, 1950-1953, USA's alliancer i Asien.

Kilde 21: Den store fædrelandskrig:

<https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=346#c1638>

Kilde 22: Atlanterhavserklæringen

<https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=346&loopRedirect=1#c1641>

Kilde 24: "Kvinder, børn, alle?" <https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=347#c1646>

Kilde 25: Mit virke i Belzec: <https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=347#c1648>

Kilde 26: Jalta-konferencen

<https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=349#c1664>

Kilde 27: Potsdam-konferencen

<https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=349#c1667>

Kilde 28: Jerntæppet i Europa

<https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=302#c1670>

Kilde 29: Sovjetunionens sikkerhed <https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=302#c1672>

Kilde 30: Truman-doktrinen

<https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=301#c1678>

Kilde 31: Marshall om genopretningen af Europa, 1947

<https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=301#c1680>

Kilde 32: USA's politiske pression

<https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=301#c1683>

Larsen, T. B & Smitt, Torkil: *En europæisk verdenshistorie*, Gyldendal, 2022

- UDVIKLINGEN AF ET DELT EUROPA 1945-1949
<https://eneuropæiskverdenshistorie.systeme.dk/?id=282> (1,6s)
- DEN KOLDE KRIGS FASER
<https://eneuropæiskverdenshistorie.systeme.dk/?id=283> (1,1)
- DEN KOLDE KRIGS TERMINOLOGI
<https://eneuropæiskverdenshistorie.systeme.dk/?id=284> (1)
- UDVALGTE BRÆNDPUNKTER I DEN KOLDE KRIG
<https://eneuropæiskverdenshistorie.systeme.dk/?id=285> (9s)
- FORTOLKNINGER AF ÅRSAGERNE TIL DEN KOLDE KRIGS UDBRUD
<https://eneuropæiskverdenshistorie.systeme.dk/?id=287> (1s)
- FORTOLKNINGER AF AFSLUTNINGEN PÅ DEN KOLDE KRIG
<https://eneuropæiskverdenshistorie.systeme.dk/?id=288> (1s)

Supplerende stof

- World War I: The War to End All Wars (Britannica.com) (4:38 MIN)
<https://www.youtube.com/watch?v=aGE53NnSwO8>
- Folkedrab.dk
- Eksempler på folkedrab: <https://folkedrab.dk/eksempler-paa-folkedrab>
- Magt og Monumenter: <https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=348#c1939>
- Historien bag Den Kolde Krig
- SÆSON 1 EPISODE 1 | 51M DR1
https://www.dr.dk/drtv/saeson/historien-bag-den-kolde-krig_147266

	- Diverse propagandaplakater fra amerikansk og sovjetisk side
Arbejdsfor- mer	Pararbejde/Gruppearbejde/individuel arbejde/formuleringer af problemstillinger/Præsentationer

Titel 9	Afkolonisering
Forlø- bets indhold og fo- kus	Resumé: For at forstå vores verden i dag – og de udfordringer, der er blandt andet på klimaområdet og med fordelingen af verdens ressourcer – er det vigtigt at forstå, hvorfor der er forskel på rige og fattige lande. Det bunder i mange års kolonihærdømme, men mange forklaringer findes også i landenes løsrivelse og den måde, de har forvaltet selvstændigheden på. På den måde får vi en bedre og mere nuanceret forståelse af det ”eksotiske fremmede”.
Faglige Mål	<ul style="list-style-type: none"> -demonstrere indsigt i udviklingen i Danmarks og verdens historie inden for de seneste ca. 500 år, herunder væsentlige begivenheder og sammenhænge mellem den nationale, europæiske og globale udvikling -demonstrere indsigt i grundlæggende styreformer og politiske ideologier samt forholde sig reflekterende til demokratisering og menneskerettigheder i nationalt og globalt perspektiv -analysere konflikters opståen og håndteringen af disse samt udviklingen i internationalt samarbejde -reflektere over samspillet mellem mennesker og natur -analysere udviklingen i den globale velstand, samhandel og magtfordeling -skelne mellem forskellige typer af forklaringer på samfundsmæssige forandringer og reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende -demonstrere viden om fagets identitet og metoder -anvende historisk-kritiske tilgange til at indsamle, bearbejde og remediere forskelligartet historisk materiale og forholde sig kritisk og reflekterende til historiebrug -formulere og formidle historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og relatere disse til elevernes egen tid
Kerne- stof	<ul style="list-style-type: none"> -hovedlinjer i Danmarks og verdens historie -væsentlige nationale, regionale og globale konflikter og samarbejdsrelationer -udviklingen i Europas position i verden -udviklingen af demokrati, menneskerettigheder og ligestilling i nationalt og globalt perspektiv -globalisering -kultur i nationale og globale sammenhænge -udviklingen i levevilkår, nationalt og globalt -økonomisk udvikling og dennes betydning for national og global velstand -historiebrug og formidling.
Anvendt materi- ale	Bryld, Carl-Johan: <i>Civilisationernes verdenshistorie. Vesten, Mellemøsten og Kina efter 1500. Systime, 2023.</i> Israel, araberne og vestmagterne 1956-1973 https://civilisationernesverdenshistorie.systime.dk/?id=352&L=10 (2,6 ns)

	<p>Frederiksen, Peter: <i>Vores verdenshistorie - Nye tid</i>, Gyldendal, 2022 Kolonierne løsrivelse: https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=286&L=10 (0,4 ns) Indledning https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=322&L=10 (1,5 ns) Vinden vender https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=309&L=10 (4,5 ns) Indiens uafhængighed https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=308&L=10 (3,9 ns) Fransk indokina https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=307&L=10 (4 ns) Palæstina og den arabiske verden https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=306&L=10 (5,2 ns) Afkolonisering i Afrika https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=305&L=10 (7,1 ns)</p> <p>Supplerende stof</p> <p>Bang, P. Fibiger et. Al.; <i>Imperier: Fra Oldtid til Nutid</i>. Forlaget Columbus, 2023 Rudyard Kipling, <i>The White Man's Burden</i>, 1899 (originalsprog) https://imperier.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=161 Niall Ferguson: Hvorfor vi regerede over verden (2003) https://imperier.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=161#c476 Poulsen, Niels Bjerre: <i>Vietnam - den kolde krigs slagmark 1945-1975</i>, Systime Tidslinje over Vietnam: https://vietnam.systime.dk/?id=252 Kilde 11: Præsident Dwight D. Eisenhower beskriver "dominoteorien" (7. april 1954) https://vietnam.systime.dk/?id=165#c341 Dokumentar: Cambodja, Pol Pot & Khmer Rouge (43 min) https://mitcfu.dk/materialeinfo.aspx?mode=-1&page=1&pageSize=6&search=titel:%20Cambodja,%20Pol%20Pot%20og%20de%20R%C3%B8de%20Khmerer&orderby=title&SearchID=dbd82d7a-cfd8-4b01-9f15-61aef0505a7b&index=1</p> <p>Diverse plakater om kolonisering i Vietnam.</p> <p>8 undervisningstimer (à 60 minutter) 22,4 ns.</p>
<p>Særlige fokus-punkter</p> <p>(Faglige mål)</p>	<ul style="list-style-type: none"> –demonstrere indsigt i udviklingen i Danmarks og verdens historie inden for de seneste ca. 500 år, herunder væsentlige begivenheder og sammenhænge mellem den nationale, europæiske og globale udvikling –demonstrere indsigt i grundlæggende styreformers og politiske ideologier samt forholde sig reflekterende til demokratisering og menneskerettigheder i nationalt og globalt perspektiv –analysere konflikters opståen og håndteringen af disse samt udviklingen i internationalt samarbejde –reflektere over samspillet mellem mennesker og natur –analysere udviklingen i den globale velstand, samhandel og magtfordeling –skelne mellem forskellige typer af forklaringer på samfundsmæssige forandringer og reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende –demonstrere viden om fagets identitet og metoder –anvende historisk-kritiske tilgange til at indsamle, bearbejde og remediere forskelligartet historisk materiale og forholde sig kritisk og reflekterende til historiebrug

	–formulere og formidle historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og relatere disse til elevernes egen tid
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/ projektarbejdsform/ formulering af problemstillinger/ skriftligt arbejde/præsentationer. Pararbejde/Gruppearbejde/individuel arbejde.

Titel 10	Den Tredje verden
Forløbets indhold og fokus	Resumé: Den tredje verden var de økonomisk svagt udviklede lande, som for de flestes vedkommende tidligere havde været kolonier. Den omfattede det meste af verden: Latinamerika, Afrika og Asien. Denne store gruppe af lande rummede selvfølgelig store forskelle - så store, at det er vanskeligt at tale om den tredje verden som et samlet begreb. Og da århundredet sluttede, var nogle af de lande, der 50 år tidligere havde været fattige tredjeverdenslande, blevet til velstående industrinationer. Så hvordan prøvede den tredje verdens lande at komme ud af fattigdommen? Hvilke vanskeligheder stødte de på? Og hvorfor gik det nogle lande så godt og andre så dårligt?
Faglige Mål	–demonstrere indsigt i udviklingen i Danmarks og verdens historie inden for de seneste ca. 500 år, herunder væsentlige begivenheder og sammenhænge mellem den nationale, europæiske og globale udvikling –demonstrere indsigt i grundlæggende styreformers og politiske ideologier samt forholde sig reflekterende til demokratisering og menneskerettigheder i nationalt og globalt perspektiv –analysere konflikters opståen og håndteringen af disse samt udviklingen i internationalt samarbejde –reflektere over samspillet mellem mennesker og natur –analysere udviklingen i den globale velstand, samhandel og magtfordeling –skelne mellem forskellige typer af forklaringer på samfundsmæssige forandringer og reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende –demonstrere viden om fagets identitet og metoder –anvende historisk-kritiske tilgange til at indsamle, bearbejde og remediere forskelligartet historisk materiale og forholde sig kritisk og reflekterende til historiebrug –formulere og formidle historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og relatere disse til elevernes egen tid
Kernestof	-hovedlinjer i Danmarks og verdens historie –væsentlige nationale, regionale og globale konflikter og samarbejdsrelationer –udviklingen i Europas position i verden –udviklingen af demokrati, menneskerettigheder og ligestilling i nationalt og globalt perspektiv

	<p>-globalisering</p> <p>-kultur i nationale og globale sammenhænge</p> <p>-udviklingen i levevilkår, nationalt og globalt</p> <p>-økonomisk udvikling og dennes betydning for national og global velstand</p> <p>-historiebrug og formidling.</p>
<p>Anvendt materiale</p>	<p>Bryld, Carl: Verdenshistorie til HHX, Systime, 2023</p> <ul style="list-style-type: none"> - Den Tredje Verden https://verdenshistorietilhxx.systime.dk/?id=131 (0,6s) - Økonomisk ulighed https://verdenshistorietilhxx.systime.dk/index.php?id=713 (0,7s) - Befolkningseksplosionen i den tredje verden https://verdenshistorietilhxx.systime.dk/index.php?id=714 (1,7s) - Fødevarerproblemet https://verdenshistorietilhxx.systime.dk/index.php?id=723 (1,2s) - De økonomiske svagheder https://verdenshistorietilhxx.systime.dk/?id=715 (1,1 s) - Strukturproblemer: https://verdenshistorietilhxx.systime.dk/?id=724 (0,6s) - Politisk ustabilitet: https://verdenshistorietilhxx.systime.dk/?id=725 (0,7s) - Økonomiske strategier: https://verdenshistorietilhxx.systime.dk/?id=716 (1,1s) - Den socialistiske model https://verdenshistorietilhxx.systime.dk/?id=726 (1,4s) - Den liberalistiske, kapitalistiske model https://verdenshistorietilhxx.systime.dk/?id=727 (0,7s) - En tredje vej https://verdenshistorietilhxx.systime.dk/?id=728 (1s) - Globalisering, industrialisering og gældskrisen https://verdenshistorietilhxx.systime.dk/index.php?id=717 (0,8s) - Den voksende gældsbyrde: https://verdenshistorietilhxx.systime.dk/index.php?id=729 (1,8s) - Den voksende gældsbyrde: https://verdenshistorietilhxx.systime.dk/index.php?id=729 (1,8s) - Resultaterne? https://verdenshistorietilhxx.systime.dk/?id=731 (0,8s) - Forhåbninger og realiteter: https://verdenshistorietilhxx.systime.dk/?id=730 (1,2s) - Det østasiatiske mirakel https://verdenshistorietilhxx.systime.dk/?id=719 (0,7s) - Årsager til gennembruddet https://verdenshistorietilhxx.systime.dk/?id=732 (1,3s) - Kina og Indien https://verdenshistorietilhxx.systime.dk/?id=733 (1,6s) - Afrikas elendighed: https://verdenshistorietilhxx.systime.dk/?id=720 (0,8s) - De politiske problemer: https://verdenshistorietilhxx.systime.dk/?id=734 (1,3s) - Borgerkrigene - Congos eksempel https://verdenshistorietilhxx.systime.dk/?id=735 (0,9s) - FNs passivitet og magtesløshed https://verdenshistorietilhxx.systime.dk/?id=736 (2,0s) - AIDS https://verdenshistorietilhxx.systime.dk/?id=737 (0,7s) - Harry Magdoffs centrum-periferi teori, 1969 https://verdenshistorietilhxx.systime.dk/index.php?id=133 (3,4ns) <p>Jensen, Poul Steiner: Europas Fald, Systime, 2022</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Kilde 3.5 Iain Macleod: Om engelsk afkolonisering (1961) (2,3ns) https://europasfald.systeme.dk/?id=159 <p>Larsen, T. B & Smitt, Torkil: <i>En europæisk verdenshistorie</i>, Gyldendal, 2022</p> <ul style="list-style-type: none"> - AFKOLONISERINGEN (2,2s) https://eneuropæiskverdenshistorie.systeme.dk/?id=290 <p>Munk, Morten: <i>Afrikas historie – mødet mellem sorte og hvide</i>, Systeme 2023.</p> <ul style="list-style-type: none"> - 8.3 Dansk Ulandsbistand (4,1ns) https://afrikahistorie.systeme.dk/?id=191 <p>Supplerende stof Danmarkshistorien.dk</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dansk udviklingsbistand, efter 1949 https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/danske-udviklingsbistand-gennem-50-aar/ - Danmark og den tredje verden (efter 1945) https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/danmark-og-den-tredje-verden-efter-1945/ <p>United Nations: https://www.un.org/en/ Globalis: https://www.globalis.dk/</p> <p>12 undervisningstimer (å 60 minutter) 41,4 ns.</p>
<p>Særlige fokus-punkter</p> <p>(Faglige mål)</p>	<ul style="list-style-type: none"> –demonstrere indsigt i udviklingen i Danmarks og verdens historie inden for de seneste ca. 500 år, herunder væsentlige begivenheder og sammenhænge mellem den nationale, europæiske og globale udvikling –demonstrere indsigt i grundlæggende styreformer og politiske ideologier samt forholde sig reflekterende til demokratisering og menneskerettigheder i nationalt og globalt perspektiv –analysere konflikters opståen og håndteringen af disse samt udviklingen i internationalt samarbejde –reflektere over samspillet mellem mennesker og natur –analysere udviklingen i den globale velstand, samhandel og magtfordeling –skelne mellem forskellige typer af forklaringer på samfundsmæssige forandringer og reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende –demonstrere viden om fagets identitet og metoder –anvende historisk-kritiske tilgange til at indsamle, bearbejde og remediere forskelligartet historisk materiale og forholde sig kritisk og reflekterende til historiebrug –formulere og formidle historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og relatere disse til elevernes egen tid
<p>Væsentligste arbejdsformer</p>	<p>Klasseundervisning/ projektarbejdsform/ formulering af problemstillinger/ skriftligt arbejde/præsentationer.</p> <p>Pararbejde/Gruppearbejde/individuel arbejde.</p>

Forløb 11	Danmark efter 1945
Forløbets indhold og fokus	<p>Resumé: Den tyske besættelse sluttede den 5. maj 1945, da Danmark blev befriet af britiske tropper – undtagen på Bornholm, der indtil april 1946 fortsat var besat, men nu af Sovjetunionen. Efterkrigstiden blev præget af internationale konflikter i nye former: den kolde krig og afkolonisering. Tre væsentlige forhold kendetegnede Danmark i denne periode: Internationalisering, økonomisk vækst samt kulturelle og politiske opbrud.</p> <p>Politisk, økonomisk og militært knyttede Danmark sig til den kolde krigs vestlige blok gennem forpligtende aftaler og samarbejder. Samfundet blev præget af vækst og velstand i turbotempo, og sammen med den voksende velfærdsstat og forbrugersamfundet gjorde det, at befolkningen blev rigere og fik flere muligheder end nogensinde før. Og endelig skete der væsentlige kulturelle, sociale og politiske opbrud, især i form af ungdomsoprøret og en ændret politisk kultur med større fokus på enkeltsager og medier. Perioden sluttede med nye brud og overgange i 1973: Danmarks indtræden i EF, oliekrisen og den nye politiske situation efter jordskredsvalget i 1973.</p>
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> - demonstrere indsigt i udviklingen i Danmarks og verdens historie inden for de seneste ca. 500 år, herunder væsentlige begivenheder og sammenhænge mellem den nationale, europæiske og globale udvikling - demonstrere indsigt i grundlæggende styreformer og politiske ideologier samt forholde sig reflekterende til demokratisering og menneskerettigheder i nationalt og globalt perspektiv - analysere konflikters opståen og håndteringen af disse samt udviklingen i internationalt samarbejde - skelne mellem forskellige typer af forklaringer på samfundsmæssige forandringer og reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende - demonstrere viden om fagets identitet og metoder - anvende historisk-kritiske tilgange til at indsamle, bearbejde og remediere forskelligartet historisk materiale og forholde sig kritisk og reflekterende til historiebrug - formulere og formidle historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og relatere disse til elevernes egen tid.
Kernestof	<ul style="list-style-type: none"> - hovedlinjer i Danmarks og verdens historie - væsentlige nationale, regionale og globale konflikter og samarbejdsrelationer - udviklingen af demokrati, menneskerettigheder og ligestilling i nationalt og globalt perspektiv - historiebrug og formidling.
Anvendt materiale.	<p>Adriansen, Inge et al. <i>Fra Oplysningstid til europæisk integration</i>, Gyldendal, 2021.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fra fattighjælp til velfærdsstat (0,2s) - https://fraoplysningstidtileuropaeiskintegration.systime.dk/?id=138 - Velfærdsstatens rødder (1,8 s) - https://fraoplysningstidtileuropaeiskintegration.ibog.gyldendal.dk/?id=255 - Mellemligstiden – et socialpolitisk nybrud (2,7s)

- <https://fraoplysningstidtileuropaeiskintegration.ibog.gyldendal.dk/?id=256>
- Efterkrigstidens sociale velfærdsstat (2,7 s)
- <https://fraoplysningstidtileuropaeiskintegration.ibog.gyldendal.dk/?id=257>

Farbøl, Rosanna: *Servicesamfundets fremvækst, ca. 1960-1980* (2ns)

<https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/servicesamfundets-fremvaekst-ca-1960-1980>

Hein, Søren: *De nye kulturstrømninger i efterkrigstiden, 1945-65*, Danmarkshistorien.dk (2018) (3ns)

<https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/de-nye-kulturstroemninger-i-efterkrigstiden-1945-65/>

Jacobsen, Anette Faye Jacobsen: *Familieliv i Danmark: 1600 til 1980'erne*, Systeme, 1990.

Moderne tider 1950'erne til 1980'erne p.63-76. (14ns)

Jensen, Poul Steiner et al.: *Grundbog til Danmarkshistorien*, Systeme, 2022

- 9.1 Velstand og velfærd – Ungdom med penge mellem hænderne (1957) (2,1ns) <https://grundbogtildanmarkshistorien.systeme.dk/?id=301>
- 9.2 Velstand og velfærd – Vi tjener mere (1958) (3,9ns) <https://grundbogtildanmarkshistorien.systeme.dk/?id=197>
- 9.3 Velstand og velfærd – Scooterpigen (1962) (1,8ns) <https://grundbogtildanmarkshistorien.systeme.dk/?id=300>
- 9.4 For og imod EF – Argumenter for EF (1971) (2,7ns) <https://grundbogtildanmarkshistorien.systeme.dk/?id=201>
- 9.5 For og imod EF – Argumenter imod EF (1971) (2,1ns) <https://grundbogtildanmarkshistorien.systeme.dk/?id=202>
- 9.6 For og imod EF – Jens Otto Krag: Tale til Folketinget (1972) (1,9ns) <https://grundbogtildanmarkshistorien.systeme.dk/?id=302>

Schroeder, Peter: *Det 20. århundredes Danmarkshistorie*, Columbus, (?) (10 ns)

- Kap. 12: Danmark og globaliseringen (1990-2005)

Sørensen, Anne: *Efterkrigstiden, 1945-1973*, Danmarkshistorien.dk (2018) (3ns)

<https://danmarkshistorien.dk/perioder/efterkrigstiden-1945-1973>

Sørensen, Anne: *Kulturelle og sociale opbrud*, Danmarkshistorien.dk (2018) (4ns)

<https://danmarkshistorien.dk/perioder/efterkrigstiden-1945-1973/kulturelle-og-sociale-opbrud>

Danmarkshistorien.dk

- Amerikanisering og dansk kultur, 1945-1965 <https://danmarkshistorien.dk/perioder/kold-krig-og-velfaerdsstat-1945-1973/ungdomsoproer-og-kulturliv-i-1960erne/>
- Danmarks medlemskab af EF og EU, efter 1972 <https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/danmarks-medlemskab-af-ef-og-eu/>
- Teenagere og deres forbrug i efterkrigstiden, 1945-1965 <https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/teenagere-og-deres-forbrug-i-efterkrigstiden-1945-1965/> (8ns)

Supplerende stof

	<p>Danmarkshistorien.dk</p> <ul style="list-style-type: none"> - Efterkrigstiden, 1945-1973 https://danmarkshistorien.dk/perioder/efterkrigstiden-1945-1973 - Miniforedrag – Velfærdsstaten https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/miniforedrag-velfaerdsstaten/ - Rosenørn, Rasmus: Beatlemania og The Beatles besøg i Danmark i 1964, Danmarkshistorien.dk (2018) (2ns) https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/beatlemania-og-the-beatles-besog-i-danmark-i-1964/ - Schroeder, Peter: <i>Det 20. århundredes Danmarkshistorie</i>, Columbus, (?) (20 ns) Kap. 11: Krise og Omstilling: fra industrisamfund til servicesamfund (1970-1990) - En Bid af Historien 1950'erne TV2 Danmark, 06-12-2016, 42 min. <p>Danmarkshistorien.dk</p> <ul style="list-style-type: none"> - Statistik: Familieliv 1950 – 2007 https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/statistik-familieliv-1950-2007/ - Statistik: Forbrug 1947-2007 https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/statistik-forbrug-1947-2007/ - Gallup 1949: Skal børn have klø? https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/gallup-1949-skal-boern-have-kloe/ - Gallup 1960: Danskernes sommerferievaner https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/gallup-1960-danskernes-sommerferievaner/ - Gallup 1969: Fri abort? https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/gallup-1969-fri-abort/ - Amerikanisering og dansk kultur, 1945-1965 https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/amerikanisering-og-dansk-kultur-1945-65/ - Gallup 1960: Har ungdommen for løse tøjler? https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/gallup-1960-har-ungdommen-for-loese-toejler/ - Scooterpiggen - artikel i Billed-Bladet 1962 https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/scooterpiggen-artikel-i-billed-bladet-1962/ - Ungdomsforbrug anno 1957 (Samvirke 15.01.1957, s. 26) https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/ungdomsforbrug-anno-1957/ <p>15 undervisningstimer (å 60 minutter) 64,6 ns.</p>
Arbejdsfor- mer	<p>[Klasseundervisning/projektarbejdsform/skriftligt arbejde/formulering af problemstillinger/Præsentationer.</p> <p>Pararbejde/Gruppearbejde/individuel arbejde.</p>